



Crna Gora
Opština Žabljak
Agrobiznis info centar
Broj:
Žabljak, 25.03.2022. godine

IZVJEŠTAJ O RADU AGROBIZNIS INFO CENTRA za period od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine

OPIS POSLOVA

Agrobiznis info centar, u skladu sa članom 18 Odluke o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Žabljak („Sl.list Crne Gore- opštinski propisi”, broj 36/18) vrši sljedeće poslove:

- Prati stanje i predlaže mjere za podsticanje poljoprivrede i priprema propise iz ove oblasti;
- Daje saglasnost za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta;
- Rješava po zahtjevima za privremena korišćenja poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe;
- Procjenjuje štete individualnim proizvođačima (stočarima) i preduzima dalje aktivnosti po istim;
- Vršiti poslove selekcije stoke A i Z kontrole, licenciranje, oplemenjivanje i premije u stočarstvu;
- Vršiti poslove sortimenta bilja-sjemenarstva, plodoređa, hibridizacije;
- Predlaže mjere za suzbijanje poljskih šteta;
- Pruža podršku u realizaciji kredita vršeći usluge izrade i implementacije investicionih biznis planova u stočnoj i biljnoj proizvodnji za MIDAS, IPARD, IRF i druge pozive;
- Registruje poljoprivredna gazdinstava i vodi evidenciju registra za iste;
- Registruje poljoprivredne proizvođače, i vodi registar za organske i neorganske proizvođače;
- Izdaje uvjerenja poljoprivrednim proizvođačima o sopstvenoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda;
- Predlaže i prati realizaciju agro-budžeta u saradnji sa drugim subjektima;
- Predlaže mjere za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od elementarnih nepogoda;
- Vršiti poslove iz oblasti lovoprivrede (programi, projekcije);
- Vršiti poslove iz oblasti vodoprivrede, izdaje vodne uslove, vodne dozvole i vodne saglasnosti, i vodi propisane evidencije;
- Uređuje i obezbjeđuje uslove za upravljanje vodama, vodnim zemljištem i stara se o njihovoj zaštiti i korišćenju;
- Utvrđuje i prati stanje erozivnih područja na teritoriji opštine i utvrđuje mjere erozivne zaštite;
- Vodi evidenciju o staračkim naknadama;
- Rješava o upisu i vodi registar poljoprivrednih proizvođača;
- Podstiče poslove tržišta i marketinga poljoprivrednih poslova, prati otkup stoke, organizuje pazare, vrši otkup mlijeka i mlječnih proizvoda, vune, kože kao i biljnih proizvoda;
- Vršiti izradu projekata i lokalnih strategija razvoja poljoprivrede;
- Vršiti administrativne poslove;
- Vodi upravni postupak za slobodan pristup informacijama iz svog djelokruga;
- Vršiti i druge poslove u skladu sa zakonom i Odlukama Skupštine i predsjednika opštine.

Rad Agrobiznis info centra usmjeren je na:

I Mjere koje se sprovode na nivou Opštine i

II Mjere koje se sprovode preko Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

I Osnovne djelatnosti kroz Opštinske mjere odnose se na:

1. Savjetodavstvo u biljnoj i stočnoj proizvodnji;
2. Ruralni razvoj - obnova seoske putne i vodovodne infrastructure;
3. Osiguranje poljoprivredne proizvodnje;
4. Podršku kod otkupa mlijeka;
5. Podršku kod otkupa sitne i krupne stoke, kože i vune;
6. Omogućavanje nastupa na smotrama, izložbama, sajmovima, seminarima i studijskim posjetama poljoprivrednih proizvođača;
7. Izdavanje poljoprivrednih dokumenata uvjerenja, rješenja, potvrda, vodnih saglasnosti i dozvola;
8. Podršku prilikom sertifikacije poljoprivrednih proizvoda;
9. Vođenje zemljišne politike (preimenovanje poljoprivrednog u građevinsko zemljište i obratno, promjena namjene korišćenja zemljišta, plan korišćenja zemljišta, ispitivanje svojstava zemljišta, hemijskih i fizičkih karakteristika);
10. Kratkoročne i dugoročne planove razvoja poljoprivrede i poljoprivredne službe, kao i Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja Opštine Žabljak.

II Osnovne djelatnosti kroz mjere Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja odnose se na:

1. Registraciju poljoprivrednih gazdinstava, domaćinstava, farmi, preduzeća, zadruga, udruženja;
2. Subvencije, premije, regrese, javne pozive;
3. Agrozakonodavstvo;
4. Sortiment bilja- sjemenarstvo;
5. Selekciju stoke- matično knjigovodstvo;
6. Farm računovodstvo- kalkulacije, analize bilansa;
7. Agroinvesticije- krediti (biznis planovi) IPARD, IPA, IFAD, MIDAS;
8. Agrostatistiku;
9. Ostvarivanje saradnje sa svim službama Ministarstva poljoprivrede, kao i ostalim institucijama u poljoprivredi (zavodima, institutima, centrima, servisima, agencijama, udruženjima i zadrugama).

Sistem rada Agrobiznis info centra zasniva se na:

- Informisanju i obavještanju;
- Kontrolisanju i reviziji dokumentacije;
- Obrađivanju obrazaca;
- Prosleđivanju i dostavljanju predmeta.

REALIZOVANE AKTIVNOSTI U 2021. GODINI

Predstavnici Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja krajem januara održali su prezentaciju Agrobudžeta za 2021. godinu za službenike Agrobiznis info centra, dok je za poljoprivrednike sa teritorije Žabljaka ista održana u februaru, na kojoj je učestvovalo 56 poljoprivrednika. Na taj način registrovanim poljoprivrednicima predstavljene su mjere podrške, način i dinamika njihove realizacije, a posebno su upoznati sa novim mjerama i procedurama koje je neophodno ispuniti u cilju ostvarivanja prava na podršku. Poljoprivrednici su dodatno informisani o mjerama Agrobudžeta i preko radija u emisiji „Nedjeljom o selu i poljoprivredi”, te nastupom savjetnika na TV emisiji „Agrosaznanje”. Ispred Službe poljoprivrednici su redovno obavještavani o objavljivanju Javnih poziva, te o uslovima i rokovima trajanja.

Tabela 1. Pregled Javnih poziva

NAZIV PROJEKTA/POZIVA	BR. OBAVIJEŠTENIH GAZDINSTAVA	BROJ PRIJAVLJENIH GAZDINSTAVA I OBRAĐENIH APLIKACIJA	BR. REALIZOVANIH APLIKACIJA	UKUPAN IZNOS INVESTICIJA
--------------------------	-------------------------------------	--	-----------------------------------	--------------------------------

1. IPARD II - Drugi Javni pozivi za dodjelu sredstava finansijske podrške za Mjeru 1 „Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava”	250	10 Izvršena dodatna obrada obrazaca, pisanje biznis planova i ponovno obnavljanje, zbog drastičnih promjena cijena na tržištu	Zaključno sa 31.12.2021. prihvaćene su 7 aplikacije, obrada i realizacija ostalih zahtjeva nastaviće se tokom 2022. Godine	280000
2. IFAD- Javni poziv za dodjelu sredstava podsticaja poljoprivrednim proizvođačima za razvoj lanaca vrijednosti kroz Komponentu 1	250	12	10	32890.76€
3. Javni poziv za nabavku mehanizacije, priključaka i opreme u funkciji primarne proizvodnje	250	10	8	9.846,27€
4. Javni poziv za dodjelu podrške investicijama za izgradnju bunara i bistijerni	250	0	0	0

- U okviru Drugog Javnog poziva za dodjelu sredstava finansijske podrške za Mjeru 1 „Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava” Programa razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD-a II 2014-2020 apliciralo je 10 poljoprivrednih proizvođača. Od 10 aplikacija 7 je iz oblasti stočarstva, a 3 iz ratarstva. Najčešći predmet investicije je nabavka namjenske opreme i mehanizacije, dok je po jedan proizvođač aplicirao za izgradnju objekata za skladištenje poljoprivrednih proizvoda i izgradnju objekata za držanje stoke. Od mehanizacije najzastupljenija je nabavka traktora, rasturača stajnjaka, dvorednih sadilice za krompir, rotacionih kosačica, trakastih sakupljača sijena i sl. Ukupan iznos investicija u okviru ovog poziva iznosi 280000.49 eura, od čega je je podrška Ministarstva 70% od prihvatljivih troškova, odnosno od iznosa bez PDV-a. Zaključno sa 31.12.2021. godine prihvaćene su 10 aplikacija za koje ukupna podrška MPŠV iznosi 172.142,58 eura, a učešće poljoprivrednika je 107.858,55 eura. Kod svih aplikacija obavljena je terenska kontrola, te se dalja realizacija očekuje u 2022. godini.
- Kroz IFAD program u okviru Javnog poziva za dodjelu sredstava podsticaja poljoprivrednim proizvođačima za razvoj lanaca vrijednosti kroz Komponentu 1 RCTP projekata za 2021. godinu prihvaćeno je 10 aplikacija. Sve aplikacije realizovane kroz sektor proizvodnje mlijeka. Projekat je podrazumijevao nabavku grla, mehanizacije, muzilice, laktofriza i materijala za adaptaciju objekta.
- Kroz Javni poziv za nabavku mehanizacije, priključaka i opreme poljoprivrednika je podržano sa 2.984,38 eura, odnosno 50 % od investicije koja ukupno za 10 aplikacije iznosi 19236,80€. Proizvođači su kroz nabavku plastilice, sakupljača sijena, roto prese, vadilice za krompir, mašine za oprašivanje krompira, kosačice i reznog aparata unaprijedili svoju primarnu proizvodnju.

Tabela 2. Prikaz ostvarenih podrški u stočarstvu, ratarstvu i mljekarstvu koje su se sprovele preko mjera Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i na nivou Opštine.

PREMIJE U STOČARSTVU	BR. OBAVIJEŠTENIH GAZDINSTAVA	BR. PRIJAVLJENIH GAZDINSTAVA I OBRAĐENIH ZAHTJEVA	BR. REALIZOVANIH ZAHTJEVA I BROJ GRILA	IZNOS PODRŠKE
1. Katunske	250	55	55/2197	28.567,00 €
2. Klanične	250	71	71/124	17.360,00 €
3. Govedarstvo	250	149	149/1049	78.675,00 €
4. Ovčarstvo	250	45	45/4405	39.645,00 €
5. Rasne junice	250	10	10/93	4.650,00 €
6. Licencirani bikovi	250	14	14/14	2.100,00 €
7. Licencirani pastuvi	250	15	15/15	2.250,00 €
8. Genetički resursi stoke	250	4	4/130	1.040,00 €
PREMIJE U MLJEKARSTVU	BR. OBAVIJEŠTENIH GAZDINSTAVA	BR. PRIJAVLJENIH GAZDINSTAVA I OBRAĐENIH ZAHTJEVA	BR. REALIZOVANIH ZAHTJEVA	IZNOS PODRŠKE
9. Sir	250	53	53	9.105,00 €
10. Otkup mlijeka	250	36	36	68.327,00 €
OSIGURANJE POLJOPRIVREDE	BR. OBAVIJEŠTENIH GAZDINSTAVA	BR. PRIJAVLJENIH GAZDINSTAVA I OBRAĐENIH ZAHTJEVA	BR. REALIZOVANIH ZAHTJEVA	IZNOS PODRŠKE
11. Osiguranje poljoprivredne proizvodnje	260	30 / 30	30	5,992.47 eura (od čega je 482.79 eura preneseno u 2021. godinu)

- Kod katunskih premija prijavio se 55 poljoprivredni proizvođač sa ukupno 2197 uslovnih grla, a ostvarena je premija u ukupnom iznosu od 28.567,00 eura.
- Za klanične premije 71 poljoprivrednik prijavio je ukupno 124 grla za koje je ostvarena premija u ukupnom iznosu od 17.360,00 eura.
- Kod premija u govedarstvu kod 149 prijavljenih gazdinstava prijavljeno je 1049 grla govedi, a ostvarena je premija u ukupnom iznosu od 78.675,00 eura.
- Kod premija u ovčarstvu prijavilo se 45 poljoprivrednih gazdinstava sa ukupno 4405 ovce i ostvarena je premija u ukupnom iznosu od 39.645,00 eura.
- Za premije koje se odnose na rasne junice prijavilo se 10 gazdinstava sa ukupno 93 grla, a ostvarena je premija u ukupnom iznosu od 4.650,00 eura.
- Za premije koje se odnose na licencirane bikove prijavilo se 14 poljoprivrednika i ostvarena je podrška u ukupnom iznosu od 2.100,00 eura.
- Na licencirane pastuve ostvarena je premija od 2250,00 eura za 15 prijavljenih gazdinstava.
- Za premije koje se odnose na genetičke resurse stoke, prijavilo se 4 poljoprivrednika sa 130 grla čiste jezero-pivske pramenke, i 5 grla domaće buše. Ukupan iznos premije iznosi 2.780,00 eura.
- Za premije koje se odnose na podršku prerade sirovog mlijeka na gazdinstvu prijavilo se ukupno 53 poljoprivrednika, kojima su dva puta tokom godine isplaćena sredstva podrške u ukupnom iznosu od 9.105,00 eura. Kako je za realizovanje Mjere bilo neophodno imati Ugovore o prodaji sira i skorupa,

to je Opština za poljoprivrednike sa svoje teritorije uzela učeće u troškovima ovjere istih u nadležnom Sudu. Ukupna taksa za 53 ugovora iznosila je 900 eura.

10. Poljoprivrednim proizvođačima je pružena podrška i u otkupu mlijeka. Opština je participirala u troškovima otkupa, kako se isti u zimskom periodu od 4 mjeseca ne bi prekidao. U te svrhe u 2021. godini izdvojeno je ukupno 1.250,00 eura, čime je za 25 poljoprivrednika omogućena prodaja mlijeka mljekari.
11. Opština Žabljak je tokom 2021. godine učestvovala u sufinansiranju osiguranja poljoprivredne proizvodnje, u visini od 30% ukupnog iznosa premije. Od strane 30 poljoprivrednika podnijeto je 30 zahtjeva, u ukupnom iznosu od 19,974.90 svi su prihvaćeni, a Opština je preuzela obaveze plaćanja u iznosu od 5,992,23 eura, u 2021. godinu.

U izvještajnom periodu Agrobiznis info centar koordinirao je otkup sitne stoke, te je od strane mesne industrije DOO „MESO PROMET” od 22 poljoprivrednika otkupljeno 2025 grla jagnjadi. Takođe, u nadležnosti ove Službe je pružanje podrške poljoprivrednicima i prilikom otkupa krupne stoke, međutim isti ove godine nije bio organizovan na području opštine Žabljak od strane otkupljivača. Kako su se poljoprivrednici proteklih godina suočavali sa konstantnim povećanjem cijena usluge vaganja stoke prilikom otkupa Na osnovu ovoga poljoprivrednim proizvođačima omogućeno je besplatno vaganje stoke.

Ratarima su u 2021. godine od strane Opštine obezbijeđena finansijska sredstva za transport kombajna iz Nikšića, kao i za finansiranje vršidbe žita u iznosu od 4,587.00 eura. Podrška je ostvarena na osnovu zahtjeva 15 ratara.

Pružana je podrška i procesu sertifikacije Durmitorskog skorupa, kroz vršenje interne kontrole za potrebe NVO „ Udruženje proizvođača durmitorskog skorupa”, odnosno za potrebe 10 poljoprivrednih proizvođača koji su u procesu sertifikacije.

Tokom godine izvršena je registracija 28 nova poljoprivredna gazdinstava. Kod staračkih naknada obavljena je registracija 5 novih korisnika, dok je jedan poljoprivrednik upisan u Registar poljoprivrednika. Izdata je 22 Potvrda o bavljenju poljoprivrednom proizvodnjom u svrhu ostvarivanja prava na staračku naknadu, ostvarivanja prava kroz IPARD program, dobijanja urbanističko-estetskih uslova za izgradnju objekata za smještaj poljoprivrednih proizvoda, mljekara, objekta za smještaj stoke i bazena za stajsko đubre.

Tokom 2021. godine službenici Agrobiznis info centra učestvovali su u sprovođenju projekta „Srce Sinjajevine”, koji podrazumijeva formiranje klastera “Sinjajevina”, promociju proizvoda sa ovog područja i nabavku mašina za pakovanje, te obuku proizvođača za sertifikovanje proizvoda.

Sprovedene su mjere “Z” kontrole na 42 gazdinstava, i “A” kontrole na 87 gazdinstava, te mjere utvrđivanje priplodne vrijednosti grla bikova i pastuva, u svrhu licenciranja.

Iz oblasti savjetodavstva u nastavku je dat tabelarni prikaz obavljenih savjeta na principu verbalne komunikacije “savjetnik-proizvođač” iz oblasti biljne i stočne proizvodnje sa datim brojem poljoprivrednih proizvođača.

Tabela 3. Prikaz savjetodavnih usluga

Vrste savjeta za biljnu proizvodnju	Br. poljoprivrednika
1. Savjeti u vezi kvaliteta zemljišta, predsjetvene i osnovne obrade	33
2. Savjeti u vezi sjetve-sadnje usjeva i odabira sortimenta	16
3. Savjeti u vezi ishrane bilja i njege usjeva	10
4. Savjeti u vezi plodoređa i plantažnog gajenja	4
5. Savjeti u vezi žetve, ubiranja usjeva i skladištenja	11
6. Savjeti u vezi podsticanja organske i integralne proizvodnje	20
7. Savjeti u vezi analize i uspješnosti sprovedenih mjera zaštite bilja	5
8. Savjeti u vezi primjene hemijskih preparata i ostalih mjera zaštite	8

(fizičke, mehaničke i biološke)	
9. Savjeti u vezi unapređenja zaštite životne sredine i ekologije u biljnoj proizvodnji	6
10. Savjeti u vezi unapređenja zaštite životne sredine i ekologije u stočnoj proizvodnji	70
Vrste savjeta za stočnu proizvodnju	Br. poljoprivrednika
11. Savjeti u vezi selekcije i reprodukcije životinja	66
12. Savjeti u vezi ishrane životinja	144
13. Savjeti u vezi muže i higijene muže	77
14. Savjeti u vezi zoohigijenskim preventivnim mjerama u zdravstvenoj zaštiti životinja	41
15. Savjeti u vezi sistema držanja životinja	150
16. Savjeti u vezi izgradnje i adaptacije stočarskih objekata	55
17. Savjeti u vezi smještaja i odlaganja stajnjaka i osoke	30

U skladu sa Planom obuka u toku 2021. godine službenici Agrobiznis info centra pohađali su sledeće obuke:

1. Dvodnevnu obuku vezanu za izradu projekata u oblasti implementacije i realizacije IPARDa Evropske unije-u Podgorici obuku je pohađao samostalni savjetnik I za poljoprivredu i ruralni razvoj;
2. Dvodnevnu online obuku za pripremu projekata kroz grant podršku- obuku je pohađala samostalna savjetnica III za podršku poljoprivrednim proizvođačima;
3. Trodnevnu obuku vezanu za implementaciju i realizaciju LEADER-LAG-ova-obuku je pohađao samostalni savjetnik I za poljoprivredu i ruralni razvoj,u Nikšiću,u organizaciji Mreže za ruralni razvoj Crne Gore.
4. Jednodnevnu obuku za SARD program EU,obavio je samostalni savjetnik I za poljoprivredu i ruralni razvoj,kao i uspostavljanje saradnje sa Mrežom za ruralni razvoj BiH u Sarajevu.
5. Omogućen je nastup dva poljoprivredna proizvođača na sajmovima poljoprivrede čime je opština platila,prevoz i štand u isnosu od 400 evra.
6. Predstavnica Mreže za ruralni razvoj održala predavanje za 45 poljoprivrednika.

U izvještajnom periodu transparentnost u radu ostvarena je kroz redovno obavještanje poljoprivrednika, kako telefonskim pozivima, tako i obavještenjima preko sms poruka, oglasnih tabli, sajta, te dopisa koji su upućivani predsjednicima mjesnih zajednica, kao i gostovanjem savjetnika za poljoprivredu na radijskim i televizijskim emisijama vezanim za poljoprivredu.

AGROBIZNIS INFO CENTAR
Samostalni savjetnik I za poljoprivredu
i ruralni razvoj
Dr Darko Stijepović